

ŠOLSKI CENTER POSTOJNA

SREDNJA ŠOLA
Gimnazija

SEMINARSKA NALOGA

OLIMPIJSKE IGRE

Dijak:
Mentor:

KAZALO

1. UVOD

Za temo seminarske naloge sem si izbrala olimpijske igre. Za njo sem se odločila, ker že od malih nog rada spremljam šport in ker naši športniki na njih dosegajo izjemne rezultate. Olimpijske igre so najpomembnejši mednarodni športni dogodek na svetu. Z drugo besedo jih imenujemo tudi olimpijada, kar sicer pomeni obdobje štirih let, torej čas med enimi in drugimi igrami. Organizirane so s strani Mednarodnega olimpijskega komiteja. Za športnike je zmagoslavje na igrah eno izmed najpomembnejših dosežkov, ki jih lahko dosežejo. Na svetu ni športnih prireditev ali mednarodnih tekmovanj, ki bi se približali olimpijskim igram in ponudile tako širok izbor športnih tekmovanj na enem mestu. Olimpijske igre danes trajajo največ 16 dni in v tem času ponujajo več kot 300 tekmovanj v različnih športnih disciplinah. Prav tako omogočajo manj znanim disciplinam, da se svetovno uveljavijo. Za udeležbo na olimpijadi skrbijo nacionalni olimpijski komiteji, v Sloveniji je to Olimpijski komite Slovenije (OKS).

V seminarski nalogi bom najprej opisala poletne in zimske olimpijske igre ter njune športne panoge in discipline. Omenila bom prizorišča, kjer so se igre odvijale ter primerjala kako z leti narašča število tekmovalcev na njih. Opisala bom tudi simbole, ki so značilni za olimpijado. Na koncu pa se bom osredotočila še na slovenske športnike in športnice, ki so na olimpijskih igrah dosegli najboljše rezultate.

2. POLETNE OLIMPIJSKE IGRE

2.1. ZGODOVINA

Olimpijske igre so se prvič pojavile okoli leta 1000 pr.n.št. v Antiki. O njihovem začetku ni ohranjenega nobenega dokumenta, vendar o tem pričajo številne legende. Igre so se odvijale v svetem kraju Olimpija, po katerem se tudi imenujejo, in sicer vsake štiri leta. Grki so svoje štetje let uravnavali po olimpijskih igrah. Na tedanjih športnih tekmovanjih so smeli tekmovali le moški. Med igrami so se morale prenehati vse vojne. Tekmovanja so prirejali v čast božanskemu junaku in mitičnemu kralju Olimpije, kateri je slovel po svoji legendarni dirki z bojnimi vozovi. Olimpijada je imela tudi verski pomen. Tekmovanja so se prepletala z obredi v čast Zevsu. Najprej so tekmovali le v teku. Kasneje, v šestem in petem stoletju pr.n.št., ko so igre doživele največji razcvet se je število športov povečalo. V mestu je bilo več stadionov za tekovanja v rokoborbi, metu diska, skokih ... Na hipodromih so tekmovali v dirkah z vozovi, v katerega sta bila vprežena dva ali štirje konji. Za najtežjo disciplino je veljal peterboj, ki je vključeval skok v daljino, tek, met diska, rokoborbo in met kopja. Potekalo je tudi tekovanje za najboljšega trobentača in glasnika. Ob svojem višku so olimpijske igre trajale 7 dni, vendar so prvi in zadnji dan namenili verskim in drugim slavnostim. Pri antičnih tekmovanjih je bila zmaga velikega pomena, saj so bili zmagovalci deležni veliko ugodnosti: prejeli so venec iz oljčnih vejic, dobili so zastonj hrano, imeli so časten sedež v gledališču, bili so opravičeni plačevanja davkov, peli so jim ode in pesniki so o njih pisali številne pesmi. Zmaga je bila pomembna, medtem ko je poraz pomenil sramoto za celotno mestno državo. Odličja so zmagovalcem podelili šele na zadnji dan tekmovanj. Sezname zmagovalcev segajo vse do leta 776 pr.n.št., čeprav je dokazano, da so igre potekale že mnogo let prej. V času rimske nadvlade nad Grčijo so olimpijske igre izgubile svoj pomen, saj je leta 393 pr.n.št. rimski cesar Teodozij I. prepovedal vsa poganska čaščenja. Tako je zaključil tisočletje antičnih olimpijskih iger.

S prepovedjo cesarja Teodozija pa igre niso dokončno zamrle. V Angliji je v 17. stoletju potekalo športni festival, ki se je imenoval po olimpijskih igrah. V naslednjih letih je bilo v Franciji in Grčijo še več podobnih dogodkov, kateri pa niso bili mednarodnega značaja. Medtem je Evropo zajel val vnovičnega zanimanja za grško misel in življenje. To je arheologe popeljalo v Grčijo, kjer so odkrili ruševine antične Olimpije. S tem je zanimanje za oživitev olimpijskih iger naraslo. Kasneje si je francoski baron Pierre de Coubertin, kateri je bil navdušen nad vlogo športa v angleških javnih šolah in bil motiviran z uspešnimi raziskavami nemškega arheologa Curtiusa, ki je odkril antični stadion v Olimpiji, zelo prizadeval obnoviti igre kot mednarodni festival z več športi. Tu bi se mladeniči in mladenke pomerili v športnih disciplinah, namesto da se spopadajo v vojni. Nato so na kongresu, ki je bil organiziran 23. junija 1894 na Sorboni, sprejeli sklep o ponovni obudvi olimpijskih iger v letu 1986 v Atenah, v domovini antičnih iger. Potem pa bi igre potekale

vsake štiri leta v prestolnici druge države. Na tem kongresu je bil rojen Mednarodni olimpijski komite z osmimi častnimi člani, ki so bili izvoljeni iz vsake od štirih matičnih držav. Na čelo komiteja je bil prvi izvoljen Grk Demetrius Vikelas. Prve olimpijske igre moderne dobe so doživele velik uspeh. Tekmovanja se je udeležilo vsega 245 tekmovalcev iz štirinajstih držav, od tega je bilo 200 Grkov. Vendar pa je bil to takrat vseeno največji mednarodni športni dogodek vseh časov. Zmagovalci so prejeli srebrno medaljo in krono iz oljčnih vejic. Druge olimpijske igre so bile organizirane v Parizu v Franciji, kjer se jih je udeležilo dvakrat več športnikov, vključno z enajstimi ženskami, katere so se prvič pomerile v kriketu, tenisu, golfu in jadraniu.

2.2. ŠPORTNE PANOGE

Poletne olimpijske igre sestavlja 28 športov z 38. disciplinami. Nekateri športi imajo več disciplin, vodi jih ista mednarodna športna zveza, ampak jih ima javnost za različne športe. Takšen primer sta na primer plavanje in vaterpolo. Sta različni disciplini, oba športa pa spadata med vodne. V preteklosti so tekmovali tudi v športih, ki pa jih danes ni več na seznamu programa. Taki športi so na primer polo, vlečenje vrvi, ragbi, kriket in drugi. Tenis in lokostrelstvo pa sta primera športov, ki so jih nekoč ukinili, kasneje pa zopet vključili v program iger. Pogosto pa se pojavljajo demonstracijski športi, s katerimi se po navadi promovira krajevni šport gostiteljice olimpijade, ali pa se jim poskuša povečati podporo in zanimanje za njih.

2.2.1. ŠPORTI NA PROSTEM

- ❖ **ATLETIKA:** Za atletiko pravimo da združuje olimpijsko načelo: hitreje, višje, močnejše. Tekmovalci morajo za zmago skočiti višje in vreči dlje kot njegovi sotekmovalci ter teči najhitreje. Atletika je svoje mesto na olimpijskih igrah našla že leta 776 pr.n.š. na antičnih olimpijskih igrah. Predstavlja zelo prepoznavno športno panogo s široko paleto disciplin (tek, meti, skoki in sestavljene discipline). Sicer pa je del olimpijskih iger moderne dobe že od samega začetka, ženske discipline pa so na programu od leta 1928.
- ❖ **NOGOMET:** Nogomet je moštvena igra z žogo in eden najbolj priljubljenih športov na svetu. Moštvo sestavlja 11 igralcev, od tega je en vratar. Cilj igre je, da moštvo doseže več golov kot nasprotnik. Na olimpijskih igrah je prisoten že od leta 1908, medtem ko se je ženski nogomet na igre uvrstil šele leta 1996.
- ❖ **KOLESTARSTVO:** Kolesarstvo se deli na več različnih disciplin. Tako so na olimpijadi prisotni cestno, gorsko, stezno kolesarstvo ter BMX. Slednja disciplina sodi med najmlajše in je na olimpijskih igrah prisotna šele od leta 2008. Za različne oblike tekmovanj so predpisane določene oblike koles.
- ❖ **TENIS:** Tenis je šport z loparjem za dva nasprotna igralca. Igra poteka na igrišču, razdeljenem na dve enaki polovici, ki ju ločuje mreža. Tekmovalci za igranje potrebujejo lopar in gumijasto žogico. Kot panoga se pojavi že na prvih igrah moderne dobe v Atenah.
- ❖ **STRELSTVO:** Sprva je bilo sredstvo za preživetje v smislu lova, kasneje pa se je razvilo v šport. Prisotno je bilo skoraj na vseh olimpijskih igrah, skozi čas pa so se število in vrste disciplin veliko spreminjali. Ženske so v strelstvu začele tekmovali v 70. letih 20. stoletja. Danes moški in ženske tekmujejo ločeno.
- ❖ **LOKOSTRELSTVO:** Lokostrelstvo je stara veščina, ki je zelo povezana z razvojem človeštva. V 17. stoletju, ko se je pojavilo strelsko orožje je lok postal preteklost. Uporabljali so ga le še za

rekreacijo. Lokostrelstvo je bilo na programu olimpijskih iger že v antiki, v moderni dobi pa je stalno na programu šele od leta 1972. Tekmovanje se udeležujejo tako moški kot ženske.

- ❖ MODERNI PETEROBOJ: Prvič je na igrah predstavljen leta 1912 z malenkostno razliko od antičnega pentatlona. Športniki se najprej pomerijo v streljanju, nato sabljajo, plavajo, jahajo ter na koncu še tečejo. Danes se točke nabirajo glede na rezultat v vsaki disciplini, pred tem pa so točke predstavljale uvrstitve v posamezni disciplini in zmagal je tisti z najmanjšim številom točk. V Sloveniji ta športna panoga ni razvita.
- ❖ KONJENIŠTVO: V programu je že dolgih 100 let. Discipline so podobne kot jih poznamo danes. Tekmovalci se pomerijo v treh, in sicer v dresurnem jahanju, preskakovanju zaprek in tridnevni preizkušnji, ki izhaja iz vojske in so tu lahko na začetku nastopali le vojaški oficirji.
- ❖ TRIATLON: Razvil se je v sredini prejšnjega stoletja kot alternativa treninga. Sprva so tekmovali na 10 km teka, 8 km kolesarjenja in 500 m plavanja, sedaj pa tekmujejo na razdaljah: 1500 m plavanje, 40 km kolesarjenje in 10 km tek. Ob ustanovitvi mednarodne triatlonske zveze se je šport populariziral po vsem svetu. Na olimpijskih igrah ga lahko spremljamo od leta 2000.
- ❖ ODBOJKA NA MIVKI: Sprva je bila namenjena predvsem družinski zabavi, skozi leta pa se je razvila v pravo rekreativno dejavnost. Nekoliko kasneje se pojavijo že prvi tekmovalni sistemi in odbojka na mivki je živela že pravo profesionalno življenje. V olimpijski program je bila uvrščena leta 2000. Na igrah nastopa 24 moških in ženskih dvojic.

2.2.2. DVORANSKI ŠPORTI

- ❖ GIMNASTIKA: Ima dolgo in ponosno zgodovino s koreninami v Antiki. Upodablja popolno združitev športa in estetike ter moči, pri čemer športniki velikokrat uprizorijo neverjetne akrobacije. Delimo jo na ritmično in športno gimnastiko. Slednja je na programu že od začetka. Imenujemo jo tudi orodna gimnastika, saj telovadci in telovadke tekmujejo na orodjih. Moški tekmujejo na šestih orodjih: na parterju, na konju z ročaji, na krogih, preskoku, bradlji in drogu. Ženske tekmujejo na štirih orodjih: na preskoku, na dvovišinski bradlji, na parterju in gredi. Ritmična gimnastika pa je samo ženska disciplina, kjer športnice na parterju izvajajo elemente z žogo, trakom, kolebnico, trakom ali kiji ob spremljavi glasbe. Največ tekmujejo v mnogoboju in skupinskih vajah.
- ❖ KOŠARKA: Košarka je moštveni šport, pri katerem si dve nasproti stoječi moštvi s po petimi igralci prizadevata sami čim večkrat zadeti z metom žoge skozi obroč oz. koš ter s tem doseči točke, hkrati pa ravno to preprečiti nasprotniku. Na olimpijskih igrah se prvič pojavi v začetku 20. stoletje, od leta 1936 pa je stalnica.
- ❖ ROKOMET: Današnja oblika rokomet se je prvič igrala na Danskem, Nemčiji in Švedskem. Nekaj let so ga igrali zunaj in v dvorani ter tako tekmovali na ločenih svetovnih prvenstvih. Dvoranski rokomet se prvič na olimpijadi pojavi leta 1792, medtem ko so ženske debitirale štiri leta kasneje.
- ❖ ODBOJKA: Ob predstavitvi košarke so nekateri menili, da je preveč energična za poslovneže srednjih let. 3 leta kasneje se je pojavila odbojka, ki čez nekaj časa osvojila svet. Poleg moči in višine so pri njej pomembni tudi taktika in strategija ter različne spretnosti in izkušnje igralcev ter trenerjev.

- ❖ **NAMIZNI TENIS:** Danes je eden najbolj razširjenih športov na svetu, tako rekreativno kot tekmovalno. Žogica leti tudi s hitrostjo do 160 km/h. V program olimpijskih iger se je uvrstil šele leta 1988.
- ❖ **BADMINTON:** Pravijo, da je to najhitrejši šport z loparji. Hitrost žogice doseže tudi do 260 km/h. Pomembne vrline so hitrost, gibčnost, spretnost in hitri refleksi. Bistvena pa je tudi vzdržljivost, saj tekmovalec med igro veliko preteče. Na olimpijadi v Münchnu se je prvič predstavil kor demonstracijski šport, od leta 1992 pa je redna športna panoga.
- ❖ **SABLJANJE:** K njegovi priljubljenosti so pripomogle tri inovacije: razvoj lažjega orožja s ploščatim koncem (za izogib poškodbam), pravila glede dovoljenih tarč na telesu in zaščitna čelada. Sabljanje je eden redkih športov, ki je bil prisoten na vseh olimpijskih igrah že od samega začetka.
- ❖ **JUDO:** Pri judu je pomembno da poskušaš nasprotnika premagati z njegovo močjo in ne s svojo silo. Razvil se je na Japonskem, kjer je tudi leta 1964 postal ena izmed športnih panog.
- ❖ **BOKS:** V program je bil uvrščen leta 1904 v Saint Louisu. Takrat je tekmovalo le moštvo iz ZDA. Od leta 1952 se športniki ne borijo za tretje mesto, temveč bronasto medaljo dobita oba poraženca v polfinalu. Tekmovalci se sicer borijo v več kategorijah: mušja, bantamska, peresna, lahka, velterska in druge.
- ❖ **TAEKWONDO:** Pri tej korejski borili večini je potrebno nasprotnika premagati s pomočjo rok in nog. Zaščitni znak taekwondoja so sunkoviti udarci z nogo. Deli se na dve različici, ITF in WTF. WTF različica se je najprej pojavila kot demonstracijski šport ter nato leta 2000 kot del uradnega programa.
- ❖ **ROKOBORBA:** Poleg atletike je rokoborba najbolj znan antični šport, ki se je izvajal predvsem v tekmovalni obliki. Danes poznamo štiri glavne sloge: prosti, grško-rimski, judo in sambo slog. Prva dva sta na programu iger kot disciplini rokoborbe, medtem ko je judo samostojna športna panoga. Na programu je že ves čas, letos pa so sprejeli, da od leta 2020 ne bo več olimpijski šport.
- ❖ **DVIGANJE UTEŽI:** Pri dviganju uteži morajo športniki z enim potegom dvigniti čim večjo težo s pomočjo ročke, na kateri so uteži. Za to imajo na voljo dve različni tehniki: nalog in sunek ter poteg. Kot panoga se za stalno pojavi leta 1920.

2.2.3. VODNI ŠPORTI

- ❖ **PLAVANJE:** Na začetku so plavali predvsem prsno tehniko, kasneje pa so iz Južne Amerika prinesli novo tehniko kravl oz. prosto. Plavanje je bilo prisotno na vseh olimpijskih igrah, vendar na začetku le v prosti in prsni tehniki. Kasneje so dodali še hrbtno tehniko in delfin. Ženske so začele nastopati že leta 1912.
- ❖ **VATERPOLO:** Ta moštvena igra z žogo se je razvila v ZDA in Evropi. Prevladuje predvsem evropska različica, ki je bolj znanstvena, varnejša in hitrejša. Na olimpijskih igrah se pojavi leta 1900.
- ❖ **VESLANJE:** V egipčanskih, grških in rimskih časih je bilo veslanje sredstvo transporta. V športno panogo se je začel razvijati okoli 17. stoletja. V programu iger moderne dobe je že od

samega začetka, tekmovalci pa lahko tekmujejo v različnih disciplinah, kot so na primer osmerek, dvojni dvojec, dvojni četverec, dvojni dvojec brez krmarja in še mnoge druge.

- ❖ **JADRANJE:** Na olimpijadi je stalno prisotno od leta 1908. Tekmovanje in razredi jadrnic so se pogostokrat menjavali, saj popularnost posameznih jadrnic pojema, trend pa gre k manjšim jadrnicam in k manjšemu številu članov posadk. Danes jadranje zajema veliko tekmovalnih disciplin, ki potekajo od manjših trimetrskih jadrnicah vse do velikih dvestometrskih.
- ❖ **KAJAK-KANU:** Poznamo dve različici: kajak-kanu na mirnih in na divjih vodah. Dvojno ime športa izvira iz dveh različnih čolnov s katerimi tekmujejo, kajak in kanu. Razlikujeta se pa načinu uporabe-sedenja in vrsta vesla, medtem ko je uporabnost in sposobnost obeh podobna. Na mirnih vodah se tekmuje na ravnih progah različnih dolžin (200m, 500m, 1000m), na čas in s skupinskim startom. Na divjih vodah pa se tekmuje v slalomu, kjer šteje čas in kazenske točke za dotik ali napačno vožnjo glede na vratca, in v spustu, kjer šteje samo čas.
- ❖ **SKOKI V VODO:** Tekmovanja lahko potekajo posamično ali v dvojicah, ter na različnih višinah (3 metre in 10 metrov). Skoki v vodo so bili v programu olimpijskih iger leta 1904, skoki z deske in skoki iz stolpa pa nekoliko kasneje. Leta 2000 so dodali še sinhrono skoke.
- ❖ **SINHRONO PLAVANJE:** Sinhrono plavanje je mlada športna panoga, saj začetki segajo v začetek 20. stoletja. Najprej je šlo predvsem za predstavo v vodi, ko so uprizarjali akrobacije, kasneje pa so dodali še glasbeno spremljavo. na spored olimpijskih iger pa se je uvrstilo leta 1984.

3. ZIMSKE OLIMPIJSKE IGRE

3.1. ZGODOVINA

Ob ustanovitvi Mednarodnega olimpijskega komiteja je bila ena od predlaganih športnih panog tudi drsanje. Kljub temu pa ga na spored olimpijskih iger niso uvrščali vse do leta 1908. Istega leta pa so prvič na olimpijskih igrah v Londonu izvedli tekmovanje v drsanju, in sicer v štirih disciplinah. Tako je nastal predlog o ločitvi iger na zimske in poletne, vendar so ga predstavniki skandinavskih držav zavrnili, saj so zelo favorizirali svoje Nordijske igre. Tako so zimski športni ostali na programu poletnih olimpijskih iger ostali tudi leta 1916, ki so bile zaradi prve svetovne vojne odpovedane in leta 1920 v Belgiji. Kasneje so januarja leta 1924 so v francoskem mestu Chamonix organizirali teden zimskih športov (Semaine des Sports d'Hiver). Dogodek je bil organiziran s strani Mednarodnega olimpijskega komiteja. Bil je navezan na olimpijske igre, ki so potekale isto leto od maja do junija v Parizu. Dogodek se je izkazal kot uspešen, in leta 1925 se je MOK odločil ustanoviti ločeno od poletnih iger posebne zimske. Tekmovanja v Chamonixu so na sestanku sprejeli kot prve zimske olimpijske igre. V olimpijski pravilnik so zapisali, da morajo vse športne discipline na zimskih olimpijskih igrah potekati na ledu ali snegu. Poletne in zimske igre so vse do leta 1992 potekale na isto leto, potem pa so se odločili, da jih ločijo. Tako bi enakomerneje porazdelili stroške. Zaradi te odločitve so bile že čez 2 leti naslednje zimske olimpijske igre.

3.2. ŠPORTNE PANOGE

- ❖ **BIATLON:** Biatlon je zimski šport, ki združuje tek na smučeh in streljanje s puško. Zahteva moč in hitrost, in pa tudi izjemno koncentracijo v težkih razmerah. Športniki se merijo na posamični tekmi (20 km; 15 km), v sprintu (10 km; 7,5 km), v zasledovanju (12,5 km; 10 km) in v štafeti (4 x 7,5 km; 4 x 6 km). Na olimpijskih igrah je bil prvič predstavljen leta 1960 v Squaw Valleyju, a so nastopali le moški, medtem ko so se jim ženske pridružile šele leta 1992 v Albertvillu.
- ❖ **BOB:** Razvil se je iz prevoznega sredstva, ki so ga uporabljali ameriški drvarji. To so sani, ki so opremljene s štirimi kovinskimi sanišči. Olimpijska disciplina je postal že na prvih zimskih igrah v Chamonixu. Danes se bob deli na dvo- in štirisedežni. Največja hitrost dosežena pri tem športu je 153 km/h. Ena izmed olimpijskih disciplin je tudi bob- skeleton.
- ❖ **SANKANJE:** Sankanje je najhitrejši šport na ledu, hitrosti dosežejo tudi do 150 km/h. Olimpijci uporabljajo posebej narejeno tekmovalno progo z umetnimi nakloni. Proga je zelo ledena, dolga pa mora biti vsaj 1200 metrov. Vsi tekmovalci uporabljajo enake sani. Tekmovanja potekajo v enosedu in dvosedu. Sankanje je ena izmed disciplin na igrah od leta 1964, ko so se prvič pomerili tako moški kot ženske.
- ❖ **CURLING:** To je moštveni šport, kateri je zelo podoben balinanju. Igrata ga dve ekipi na ledu s težkimi nabrušenimi granitnimi kamni, ki tehtajo 20 kilogramov. Izhaja iz športne. Curling je olimpijski šport že od samega začetka, ampak je bil vmes odsoten več kot 50 let.
- ❖ **DRSANJE:** Delimo ga na umetnostno, hitrostno in hitrostno na kratke proge. V umetnostnem drsanju lahko tekmujejo posamezniki, pari ali skupine, ki izvajajo različne piruete, skoke, korake in drugo koreografijo na ledu. Združuje umetnost in šport. Prisotno je bilo že na poletnih

olimpijskih igrah leta 1908, saj ga je bilo moč izpeljati v dvorani. Pri hitrostnem drsanje tekmovalci tekmujejo drug proti drugemu pri premagovanju določene razdalje na drsalkah. Na igrah je prisotno že od samega začetka. Hitrostno drsanje na kratke proge je podoben hitrostnemu. Na programu je kratek čas in sicer šele od leta 1992.

- ❖ **HOKEJ NA LEDU:** Na tekme hokej privablja ogromne množice navdušencev, saj je igra zelo dramatična in napeta. Prvič je bil predstavljen na poletnih olimpijskih igrah v Antwerpnu, od prvih zimskih leta 1924 pa je redno na programu.
- ❖ **DESKANJE NA SNEGU:** Deskanje na snegu je dokaj mlada disciplina, ki združuje elemente deskanja na vodi, rolkanja in smučanja. Na olimpijskih igrah je prvič debitirala leta 1998 v Naganu, na Japonskem. Olimpijske discipline deskanja na snegu so paralelni veleslalom, kros in snežni kanal.
- ❖ **AKROBATSKO SMUČANJE:** Začelo se je, ko so norveški smučarji alpskega in cross-country smučanja na treningih izvajali različne akrobacije. Smučanje, ki mu pravimo tudi prosti slog se je dokončno razvil v ZDA. Na zimskih olimpijskih igrah se je panoga prvič pojavila leta 1988 v Calgaryju, kot demonstracijski šport, leta 1992 na olimpijskih igrah v Albertvillu pa dobimo prve medaliste. Sestavljajo ga discipline grbine, skoki in kros.
- ❖ **ALPSKO SMUČANJE:** Smučanje se je na programu iger pojavilo leta 1936 v nemškem Garmisch-Partenkirchnu. Takrat so tekmovali le v kombinaciji smuka in slaloma, kasneje pa so ti dve disciplini ločili. Na naslednji olimpijadi so dodali novo disciplini-veleslalom, superveleslalom pa je na sporedu od leta 1988. Današnji program olimpijskih iger je sestavljen iz vseh petih disciplin.
- ❖ **NORDIJSKA KOMBINACIJA:** To je šport z dolgo olimpijsko zgodovino in je kombinacija teka na smučeh ter smučarskih skokov. Pojavi se že na prvih igrah v Chamonixu. Nordijski kombinatorci nastopajo individualno na normalni skakalnici in nato tečejo 10 km, na veliki skakalnica s tekom 10 km ter ekipno 4×5 km, kjer skačejo na veliki ali mali skakalnici.
- ❖ **SMUČARSKI TEKI:** Tudi tek na smučeh je na sporedu od samega začetka. Tekmovanja potekajo v dveh tekaških tehnikah, v klasični in drsalni. Tako ženske kot moški na tekmovanjih tekmujejo v različnih disciplinah: tek na 10 ali 15 km, šprint, štafeta, dvojno zasledovanje in druge.
- ❖ **SMUČARSKI SKOKI:** Izvirajo iz Norveške pokrajine Telemark, kjer so sprva skakali le na pobočjih. Prvi izmerjen skok je meril 30 metrov. Skozi leta so skoki postajali vse daljši, tako da danes rekord sega 246,5 metrov. Skozi zgodovino se je spreminjala tudi tehnika skakanja. Sprva so uporabljali vzporedno, kasneje pa se je uveljavila V-tehnika, ki je prinesla veliko daljše skoke. Prvič so se smučarski skoki na zimskih olimpijskih igrah pojavili že leta 1924. Skakalci danes tekmujejo na veliki in mali skakalnici, tako individualno kot ekipno.

4. PRIZORIŠČA

4.1. POLETNE OI

LETO	GOSTITELJ	DRŽAVA	ŠT. ŠPORTNIKOV
1896	Atene	Grčija	245
1900	Pariz	Francija	1.225
1904	St. Louis, Missouri	ZDA	689
1908	London	Velika Britanija	2.035
1912	Stockholm	Švedska	2.547
1916-odpovedane	Berlin	Nemško cesarstvo	
1920	Antwerpen	Belgija	2.669
1924	Pariz	Francija	3.092
1928	Amsterdam	Nizozemska	3.014
1932	Los Angeles	ZDA	1.408
1936	Berlin	Nemško cesarstvo	4.066
1940-odpovedane	Tokio → Helsinki	Japonska → Finska	
1944-odpovedane	London	Velika Britanija	
1948	London	Velika Britanija	4.099
1952	Helsinki	Finska	4.925
1956	Melbourne+Stockholm	Avstralija+Švedska	3.184
1960	Rim	Italija	5.348
1964	Tokio	Japonska	5.140
1968	Ciudad de Mexico	Mehika	5.530
1972	München	Z Nemčija	7.123
1976	Montreal	Kanada	6.028
1980	Moskva	Sovjetska zveza	5.217
1984	Los Angeles	ZDA	6.797
1988	Seul	Južna Koreja	8.456
1992	Barcelona	Španija	9.367
1996	Atlanta	ZDA	10.318
2000	Sydney	Avstralija	10.651
2004	Atene	Grčija	10.625
2008	Peking	Kitajska	10.942
2012	London	Velika Britanija	10.500

Igre v letih 1916, 1940 in 1944 so bile zaradi svetovnih vojn odpovedane. Kljub temu pa so se številčno štele kot prirejene.

4.2. ZIMSKE OI

LETO	GOSTITELJ	DRŽAVA	ŠT. ŠPORTNIKOV
------	-----------	--------	----------------

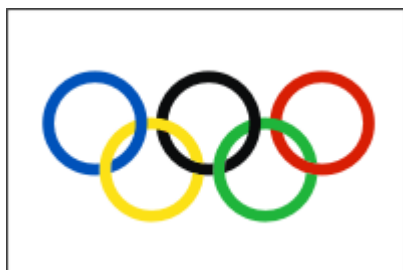
1924	Chamonix	Francija	292
1928	St. Moritz	Švica	464
1932	Lake Placid	ZDA	252
1936	Garmisch-Partenkirchen	Tretji rajh	668
1948	St. Moritz	Švica	669
1952	Oslo	Norveška	694
1956	Cortina d'Ampezzo	Italija	820
1960	Squaw Valley	ZDA	665
1964	Innsbruck	Avstrija	1.091
1968	Grenoble	Francija	1.158
1972	Sapporo	Japonska	1.006
1976	Innsbruck	Avstrija	1.123
1980	Lake Placid	ZDA	1.072
1984	Sarajevo	SFRJ	1.274
1988	Calgary	Kanada	1.423
1992	Albertville	Francija	1.801
1994	Lillehammer	Norveška	1.739
1998	Nagano	Japonska	2.302
2002	Salt Lake City	ZDA	2.399
2006	Torino	Italija	2.663
2010	Vancouver	Kanada	2.632

Iz razpredelnice lahko ugotovimo, da se olimpijskih iger vsake štiri leta udeleži večje število tekmovalk in tekmovalcev.

5. OLIMPIJSKI SIMBOLI

5.1. OLIMPIJSKI KROGI

Olimpijski krogi so znak Mednarodnega olimpijskega komiteja. To je eden najbolj cenjenih znakov na svetu, kar nakazuje na to, da so olimpijske igre resnično nekaj več in so tudi močno razširjene po vsem svetu. Znak je leta 1913 ustvaril Pierre de Coubertin. Gre za med seboj povezane kroge, ki predstavljajo zvezo petih celin in srečanje športnikov celega sveta na olimpijskih igrah. Povezanost pomeni medsebojno spoštovanje, prijateljstvo in sožitje narodov petih celin planeta Zemlje. Barve so točno določene in pomenijo: modra – Evropa, črna – Afrika, rdeča – Amerika, rumena - Azija in zelena Avstralija z Oceanijo. Zastava MOK je bele barve, na njej so upodobljeni olimpijski krogi. Bela barva simbolizira mir, simbolizira pa tudi antične olimpijske igre, čas, v katerem so se zaustavile vse vojne. Zastava je bila prvič izobešena na OI 1920 v Antwerpnu.

5.2. OLIMPIJSKI OGENJ

Olimpijske igre se odprejo z razkošno slovesnostjo, katere vrhunec je prižig olimpijskega plamena. Olimpijski ogenj prižigajo v spomin na Antične olimpijske igre. Prenašajo ga tekači iz Grčije na kraj prireditve iger. Prižgejo ga na Herininem templju na izkopaninah antične Olimpije s pomočjo sončne energije oz. odbojnih zrcal, ki dajejo tako vročino, da prižgejo baklo. Potem jo skupine tekačev nosijo iz grške Olimpije, mesta starodavnih iger, na stadion, kjer bodo potekale igre. Ta slovesnost izvira iz leta 1928, ko je francoz Pierre de Coubertin pozval športnike k vzdrževanju plamena obnovljenega olimpijskega duha.

5.3. OLIMPIJSKO GESLO

Uradno olimpijsko geslo se glasi Citius, Altius, Fortius, kar v prevodu pomeni hitreje, višje, močnejše, in ne " Pomembno je sodelovati in ne zmagati", kot nekateri mislijo.

5.4. OLIMPIJSKA HIMNA

Himna Mednarodnega olimpijskega komiteja je Olimpijska oda, za katero je glasbo napisal Grk Spyros Samaras, tekst pa Kostantinos Palamas. Prvič so jo predvajali že na olimpijskih igrah v Atenah leta 1896. Za športnike je to "državna himna".

5.5. OLIMPIJSKA PRISEGA

Pripravil jo je Pierre de Coubertin. Olimpijci so prvič prisegli na olimpijskih igrah 1920 v Antwerpnu. Športniki in sodniki prisežejo na otvoritvi iger. Prisega za tekmovalce se glasi: " V imenu vseh tekmovalcev obljubljam, da se bomo na olimpijskih igrah borili pošteno in upoštevajoč predpise, tekmovali viteško - za slavo športa in v čast svojih ekip." Prisega za sodnike pa je: "V imenu sodniške službe in vseh sodnikov, prisegam da bomo svoje naloge na teh olimpijskih igrah izvajali popolnoma nepristransko, spoštljivo in po pravilih tekmovanja, v resničnem duhu športa."

5.6. MASKOTE IGER

Organizatorji iger največkrat pripravijo tudi maskoto iger, ki naj bi kazala naravno ali kulturno vrednoto in simbolizirala državo ali kraj prizorišča.

5.7. OLIMPIJSKE MEDALJE

To je medalja, ki jo dobi športnik ob uvrstitvi na eno od prvih treh mest na Olimpijskih igrah. Podelijo jih v vsaki disciplini, in sicer športniki za prvo mesto dobijo zlato, za drugo mesto srebrno ter za tretje bronasto olimpijsko medaljo.

6. SLOVENCİ NA OLIMPIJSKIH IGRAH

6.1. ZLATA MEDALJA

Ime	Šport - disciplina	Igre
-----	--------------------	------

Leon Štukelj	Gimnastika - mnogoboj posamično	POI Pariz 1924 POI Amsterdam 1928 POI Tokio 1964 POI Ciudad de México 1968
	Gimnastika - drog	
	Gimnastika - krogi	
Miroslav Cerar	Gimnastika - konj z ročaji	
Alenka Cuderman	Rokomet - ženske	POI Los Angeles 1984
Rolando Pušnik	Rokomet - moški	
Iztok Čop		
Luka Špik	Veslanje - dvojni dvojec	POI Sydney 2000
Rajmond Debevec	Streljanje - 50 metrov zračna puška trojni položaj moški	
Primož Kozmus	Atletika - met kladiva	
Urška Žolnir	Judo	POI Peking 2008 POI London 2012

6.2. SREBRNA MEDALJA

Ime	Šport - disciplina	Igre
Rudolf Cvetko	Sabljanje - moštvo	POI Stockholm 1912
Jože Primožič	Gimnastika - bradlja	POI Amsterdam 1928
Leon Štukelj	Gimnastika - krogi	POI Berlin 1936
Ivo Daneu	Košarka - moški	POI Ciudad de México 1968
Aljoša Žorga		
Jure Franko ^[8]	Alpsko smučanje - veleslalom moški	ZOI Sarajevo 1984
Matjaž Debelak	Smučarski skoki - velika skakalnica moštvo	ZOI Calgary 1988
Miran Tepeš		
Primož Ulaga		
Matjaž Zupan		
Mateja Svet	Alpsko smučanje - veleslalom ženske	ZOI Calgary 1988
Polona Dornik	Košarka - ženske	POI Seul 1988
Jure Zdovc	Košarka - moški	

Brigita Bukovec	Atletika - 100 metrov z ovirami ženske	POI Atlanta 1996
Andraž Vehovar	Kanu-kajakaštvo - slalom K-1 moški	
Iztok Čop	Veslanje - dvojni dvojec	POI Atene 2004
Luka Špik		
Sara Isakovič ^[11]	Plavanje - 200 metrov prosto ženske	POI Peking 2008
Vasilij Žbogar	Jadranje - laser	

Tina Maze	Alpsko smučanje - veleslalom ženske	ZOI Vancouver 2010
	Alpsko smučanje - superveleslalom ženske	
Primož Kozmus	Atletika - met kladiva	POI London 2012

6.3. BRONASTA MEDALJA

Ime	Šport - disciplina	Igre
Leon Štukelj	Gimnastika - mnogoboj posamično	
Edvard Antosiewicz		
Stane Derganc		
Boris Gregorka		
Anton Malej		
Janez Porenta		
Jože Primožič		
Leon Štukelj	Gimnastika - mnogoboj moštvo	
Stane Derganc	Gimnastika - skok čez kozo	POI Amsterdam 1928
Miroslav Cerar	Gimnastika - bradlja	POI Tokio 1964
Srečko Katanec		POI Los Angeles 1984
Marko Elsner	Nogomet - moški	
Matjaž Debelak	Smučarski skoki - velika skakalnica posamično	ZOI Calgary 1988
Sadik Mujkič		POI Seul 1988
Bojan Prešern	Veslanje - dvojec brez krmarja	
Iztok Puc		
Rolando Pušnik	Rokomet - moški	
Iztok Čop		POI Barcelona 1992
Denis Žvegelj	Veslanje - dvojec brez krmarja	
Milan Janša		
Jani Klemenčič		
Sašo Mirjanič		
Sadik Mujkič	Veslanje - četverec brez krmarja	

Alenka Dovžan	Alpsko smučanje - kombinacija ženske	ZOI Lillehammer 1994
Jure Košir	Alpsko smučanje - slalom moški	
Katja Koren	Alpsko smučanje - slalom ženske	
Damjan Fras		ZOI Salt Lake City 2002
Robert Kranjec		
Primož Peterka	Smučarski skoki - velika skakalnica moštvo	
Peter Žonta		

Jolanda Čeplak	Atletika - 800 metrov ženske	POI Atene 2004
Urška Žolnir	Judo - ženske do 63 kilogramov	
Vasilij Žbogar	Jadranje - laser	
Lucija Polavder	Judo - ženske nad 78 kilogramov	POI Peking 2008
Rajmond Debevec	Streljanje - 50 metrov zračna puška tri pozicije moški	
Petra Majdič	Klasični sprint - posamično ženske	ZOI Vancouver 2010
Iztok Čop	Veslanje - dvojni dvojec	POI London 2012
Luka Špik		
Rajmond Debevec		

7. ZAKLJUČEK

Mislím, da je v današnjem času priljubljenost olimpijskih iger zelo velika. Po televiziji jih spremlja mnogo ljudi, ki navijajo za predstavnike svojih držav. Veliko pa jih pride spodbujati tudi na prizorišča. Želim si, da bi naši olimpijci v prihodnosti dosegli še ogromno lepih rezultatov, saj tako priljubljenost olimpijskih iger v Sloveniji ne bi upadla, temveč bi se le povečala. Ena izmed mojih želja pa je tudi obisk katerih izmed iger, ki se bodo odvile v prihodnosti.

8. VIRI IN

LITERATURA

- Girginov, V., Parry, J. in Hosta, M. (2007). *Olimpijske igre. Študijski vodnik po razvoju olimpijskih iger*. Ljubljana: Fakulteta za šport.
- Morris, N. (1996). *Olimpijske igre*. Ljubljana: DZS
- Bergant E. in Tomić, B.
- Bergant, E. (2000). *Slovenski olimpijci*. Ljubljana: Založba Mladinska knjiga.
- Račič, M., Levovnik, T. in Levovnik, M. (2012). *Naši olimpijci*. Ljubljana: Klub slovenskih olimpijcev in Olimpijski komite Slovenije-združenje športnih zvez
- http://sl.wikipedia.org/wiki/Poletne_olimpijske_igre
- <http://www.rtv slo.si/oi2012/spored/188>
- http://sl.wikipedia.org/wiki/Olimpijski_%C5%A1porti
- http://sl.wikipedia.org/wiki/Slovenija_na_olimpijskih_igrah
- <http://www.zgodovinarka.si/olimpijske-igre/>
- http://sl.wikipedia.org/wiki/Olimpijske_igre
- <http://www.olympic.si/>

